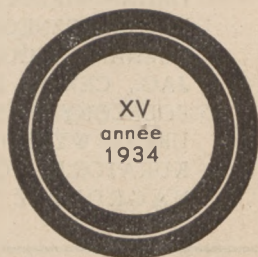

WYCHOWANIE FIZYCZNE

101306

11

15 (1934)

Biblioteka Jagiellońska

1002357229

R
O
K
XV
1
9
3
4

IESIECZNIK

POŚWIĘCONY
HIGIENIE · WY-
CHOWAWCZEJ
I · ĆWICZENIOM
CIELESNYM · W
DOMU · SZKOLE
ARMII I · STOWA-
RZYSZENIACH

EDUCATION PHYSIQUE

27

WYCHOWANIE FIZYCZNE

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY HIGIENIE SZKOLNEJ
I WYCHOWAWCZEJ ORAZ KSZTAŁCENIU CIELESNE-
MU W DOMU, SZKOLE, ARMII I STOWARZYSZENIACH,
ORGAN MIĘDZYUCZELNIANY STUDJÓW WYCHOWA-
NIA FIZYCZNEGO (STUDJUM W. F. UNIWERSYTETU
POZNAŃSKIEGO, STUDJUM W. F. UNIWERSYTETU
JAG., CENTR. INST. WYCH. FIZ. NA BIELANACH)
POLECONY PRZEZ MIN. W. R. I O. P., PAŃSTW.
URZĄD WYCHOW. FIZYCZN. I PRZYSP. WOJSKOW.,
KURATORJA OKR. SZKOLNYCH, ZASZCZYCONY
NAGRODĄ Z FUNDACJI G. PIRAMOWICZA.

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y:

Prof. Dr. Białaszewicz (Warszawa), Prof. Dr. S. Błachowski (Poznań), Nacz. J. Błoński (Warszawa Min. W. R. i O. P.), Prof. Dr. L. Bykowski (Poznań), Prof. Dr. St. Ciechanowski (Kraków), Prof. Dr. F. Czubalski (Warszawa), Dr. T. Drabczyk (Warszawa), Prof. Dr. P. Gantkowski (Poznań), Prof. Dr. W. Gądzikiewicz (Kraków), Pułk. Dr. Z. Gilewicz — Dyrektor C. I. W. F. (Warszawa), Prof. Dr. T. Janiszewski (Warszawa), Prof. Al. Janowski (Warszawa), Prof. Dr. Karaffa—Korbut (Wilno), Pułk. dypl. Kiliński, Dyrektor P. U. W. F. (Warszawa), Dr. P. Klamrzyński (Krzymieniec), Ppłk. Dr. Krzyski, zast. dyr. P. U. W. F. (Warszawa), Dr. J. Kuchta, wizyt. Min. W. R. i O. P. (Warszawa), Dr. A. Maciesza (Płock), Prof. Dr. Michałowicz (Warszawa), Mjr. Dr. Wł. Missiuro (Warszawa), Dr. Mozołowski (Lwów), Doc. Dr. J. Mydlarski (Warszawa), — sekretarz, Prof. Dr. B. Nawroczyński (Warszawa), wizyt. H. Olszewska (Warszawa), Dr. M. Orłowicz (Warszawa), Prof. Dr. Orłowski (Warszawa), Pułk. Dr. Wł. Osmolski (Warszawa), Prof. Dr. E. Piasecki (Poznań), Dr. E. Reicherówna (Warszawa), Doc. Dr. Rogalski (Kraków), Gen. Dr. St. Roupert (Warszawa), wizyt. W. Sikorski (Poznań), Doc. Dr. K. Stojanowski (Poznań), Doc. Dr. G. Szulc (Warszawa), Prof. Dr. S. Szuman (Kraków), Br. Wierzbicki (Poznań), Doc. Dr. A. Wojciechowski (Warszawa), wizyt. Z. Wyrobek (Kraków), Prof. Dr. L. Zbyszewski (Poznań), Ppłk. Wł. Ziętkiewicz (Warszawa).

„Wychowanie Fizyczne” (Éducation Physique) Revue mensuelle consacrée à l'hygiène scolaire et à l'éducation physique, bulletin des Instituts Supérieurs d'Éducation Physique en Pologne et de plusieurs Associations, rédacteur en chef, colonnel dr. S. Gilewicz directeur de l'Institut Central d'Éducation Physique à Varsovie.

SPIS RZECZY

rocznika XV (1934) czasopisma „Wychowanie Fizyczne”.

I. ARTYKUŁY ORYGINALNE.

	Str.
<i>Doc. Dr. B. Dylewski.</i> Wady mowy i głosu w szkołach wileńskich i walka z temi cierpieniami na terenie Wilna	1
<i>Dr. St. Windyga.</i> Odżywianie a sport	18
<i>Dr. Cz. Karwowski.</i> W sprawie szkół na otwartem powietrzu	50
<i>Putk. Dr. Z. Gilewicz.</i> Sport w wychowaniu	117
<i>Prof. Dr. E. Piasecki.</i> Sport a wychowanie	135
<i>W. Ambroziewicz.</i> Sport w szkole średniej	158
<i>Prof. Dr. W. Gądzikiewicz.</i> Uwagi w sprawie organizacji opieki higieniczno-lekarskiej w szkołach polskich	185
<i>M. Krawczyk.</i> Sport a wychowanie w szkole powszechnej	225
<i>D. Krwawyczówna.</i> Korelacja między wzrostem, wagą i obwodem klatki piersiowej u mężczyzn — sportowców	233
<i>Dr. J. Michałowicz.</i> Robotnik — sanitarjusz sportowy	246
<i>A. Kelus.</i> Nauczanie terenoznawstwa w świetle uzasadnień, wynikających z kierunków ideologicznych wychowania fizycznego	291
<i>J. Bogdanowicz.</i> Wyzyskanie klimatyczne obozów wakacyjnych dla młodzieży	352
<i>St. Sedlaczek.</i> Obozy harcerskie jako synteza oddziaływania higienicznego i wychowawczego	356
<i>Dr. M. Orłowicz.</i> Domy wycieczkowe dla młodzieży w Polsce i zagranicą	368
<i>Prof. Dr. Piasecki.</i> Dalsze badania nad genezą ćwiczeń cielesnych: palant zagranicą	443, 532
<i>Doc. Dr. W. Dega.</i> Zagadnienie postawy dziecka w pierwszym roku szkolnym	453
<i>Doc. Dr. B. Dylewski.</i> Higjena mowy i głosu na terenie szkoły	463
<i>B. Wieczorek.</i> Stan słuchu u dzieci w szkołach powszechnych m. Wilna	472
<i>Dr. J. Bogdanowicz.</i> Z zagadnień higieny szkolnej	483
<i>Dr. Zofja Kuncewicz.</i> W sprawie zachowania się narządu krążenia w wieku szkolnym w związku z ćwiczeniami cielesnymi	567

II. WYCHOWANIE FIZYCZNE ZAGRANICĄ.

<i>J. Włodarkiewicz.</i> Czy w Sowietach istnieje turystyka	393
<i>J. Włodarkiewicz.</i> Sport w Związku Radzieckich Republik	491

III. Z ORGANIZACJI I METODYKI WYCHOWAWCZEJ.

	Str.
<i>Mg. T. Biernakiewicz.</i> O gimnastyce podstawowej albo prymitywnej . . .	56
<i>J. Skład.</i> Uwagi o nauczaniu narciarstwa . . .	67
<i>Z. Machinko.</i> Program ćwiczeń cielesnych i sportowych w zimie . . .	78
<i>J. B.</i> Sprawozdanie Min. W. R. i O. P. z ruchu wycieczek w szkolnych schroniskach wycieczkowych w 1933 r. . .	381
<i>Kpt. dypl. Jan Baran.</i> Turystyka wodna i szlaki wodne w Polsce . . .	387
<i>St. Mościcki.</i> Pierwsze kroki w obozownictwie . . .	400
<i>Kpt. Józef Baran.</i> Uwagi o prowadzeniu zabaw i ćwiczeń ruchowych w terenie . . .	415
<i>R. Rozsko.</i> Kilka uwag w sprawie nauczania wioślarstwa . . .	422
<i>Kpt. R. Szuszkiewicz.</i> Kongres Gimnastyczny w Budapeszcie . . .	500
<i>J. Skład.</i> Na marginesie zagadnienia „Narciarstwo nizinne w Polsce” . . .	576
<i>Br. Czech.</i> Jesienna zaprawa do biegu i skoku narciarskiego . . .	583

IV. OCENY KSIĄŻEK.

<i>E. Hansen i J. Lindhard.</i> Lenddensg Musculernes Funktion. O czynności stawów i mięśni. (Dr. M. Deżyna) . . .	86
<i>St. Kalandyk.</i> Podręcznik fizyki dla medyków i biologów. (T. Pęczalski) . . .	262
<i>H. Dobrowolska.</i> Grafika książki a czytanie. (Dr. M. Deżyna) . . .	262
<i>Axel Borgbjaerg.</i> Diaet, dens betydnig for sund og syg. Kjøbenhavn. (Dr. M. Deżyna) . . .	263
<i>W. Knoll, J. Lüss.</i> Blutzuckeruntersuchungen an Sportsleuten. (Dr. M. Deżyna) . . .	263
<i>W. Knoll.</i> Verlagerung der Brust und Bauchorgane im beidarmigen Handstand. Zmiany w ułożeniu narządów wewnętrznych klatki piersiowej i brzucha podczas stania na rękach. (Dr. M. Deżyna) . . .	264
<i>I. Pavel i Gh. Tataranu.</i> Contributiuni, la rolul splinei, in modificarile sanguine dupa efort. Przyczynek do wyjaśnienia roli śledziony w powstawaniu zmian we krwi po pracy. (Dr. M. Deżyna) . . .	264
<i>K. Hora.</i> Promjene na kostima i zglobovima gornjeg ekstremiteta promatrane kod vjezbaca na spravama. Zmiany kostne i stawowe kończyn górnych u gimnastyków przyrządowych. (W. Dega) . . .	264
<i>A. Strugurescu.</i> Une enquete orthopedique les écoles de jeunes filles a Bucarest. Ankieta ortopedyczna w szkołach żeńskich w Bukareszcie. (W. Dega) . . .	265
<i>T. Zieleniewski.</i> „Szczytami Karpat” (Zb. S.) . . .	265
<i>Prof. Dr. W. Gądzikiewicz.</i> Podręcznik higieny ogólnej II T. (Prof. Dr. Gantkowski) . . .	505
<i>Dr. K. Stojanowski.</i> Rasizm przeciw Słowiańszczyźnie. (E. P.) . . .	506
<i>M. W. R. i O. P.</i> Szkolne schroniska wycieczkowe. (D. Rosenberg) . . .	508
<i>J. Lindhard.</i> The theory of gymnastics. (E. P.) . . .	510
<i>T. S. Popowa i Z. W. Mogilanskaja.</i> Tiechnika izuczenija dwizenij. Techniczne metody analizy ruchów. (S. Kalandyk) . . .	511
<i>Fr. Hansen.</i> Hjemmeøvelser for Moend. Ćwiczenia domowe dla mężczyzn. (D. Rosenberg) . . .	512
<i>Elli Björksen.</i> „Gimnastyka Kobiet”. (H. Olszewska) . . .	512
<i>E. Nehring.</i> Zasady żyźwiarstwa. (D. Rosenberg) . . .	589
<i>A. Kasprzyk i Czech Br.</i> Narciarska zaprawa biegowa i skokowa. (Wł. H.) . . .	591
<i>K. Laskowski.</i> Samoobrona w 17-tu chwytach. (Józef Baran) . . .	591
<i>J. Baran, W. Sikorski i A. Wójcicki.</i> Piłka koszykowa. (Jan Skład) . . .	592
<i>W. Kwast, J. Baran.</i> Piłka siatkowa. (Jan Skład) . . .	594
<i>Dr. A. Terajewicz.</i> Odżywianie na obozach i na wycieczkach. (D. Rosenberg) . . .	594
<i>A. Wiśłocki.</i> Przez jeziora i rzeki Brzławszczyzny. (D. Rosenberg) . . .	595
Riksföreningen for Gymnastikens Främjande Aarsbok. Państwowy Związek rozpowszechniania gimnastyki. Sprawozdanie roczne. (D. Rosenberg) . . .	596

V. STRESZCZENIA

	Str.
<i>Z prasy polskiej.</i>	
<i>Dr. Horowitz Dawid.</i> Uszkodzenia i śmiertelne przypadki w boksie oraz ich ocena sądowo lekarska. (L. Sedlaczek-Komorowski)	86
<i>Mjr. lek. Dr. M. Konn.</i> Technika marszów wojennych z punktu widzenia lekarskiego. (J. K.)	88
<i>Przegląd Fizjologii Ruchu Nr. 4. (Z.)</i>	190
<i>Wierchy. (A. K.)</i>	192
<i>J. Zeyland i E. Piasecki — Zeyland.</i> O zaraźliwości gruźlicy dziecięcej na podstawie badania przepłuczyny żołądkowej. (Dr. M. Deżyna)	195
<i>Dr. J. Zeyland.</i> W sprawie organizacji opieki lekarskiej nad dziećmi szkolnymi. (Dr. M. Deżyna)	195
<i>H. Rowid.</i> Środowisko i jego funkcja wychowawcza w związku z problemem nauki w szkole powszechnej. (Z. J.)	513
<i>Z harcerstwa (St. M.)</i>	515
<i>J. Mydlarski.</i> Sprawność fizyczna młodzieży w Polsce. (Autoreferat)	516
<i>Z prasy harcerskiej. (M.)</i>	597
<i>Z prasy obcej.</i>	
<i>K. Hynek, J. Kral, J. Bastecky.</i> Tvary srdečni u mladých sokolských zavodníků. Kształt serca u młodych zawodników — sokołów. (Dr. M. Deżyna)	91
<i>J. Kral, V. Jonas.</i> Veränderungen des Blutdrucks durch „Starfieber“ Zmiany w ciśnieniu krwi pod wpływem „gorączki startu“. (Dr. M. Deżyna)	92
<i>J. Kral, J. Horejsi.</i> O strednim tlaku krevnim. O średnim ciśnieniu krwi. (Dr. M. Deżyna)	92
<i>J. Kral, J. Polland.</i> Die relative Herzgrösse sporttreibender Frauen. Względna wielkość serca kobiet, uprawiających sport. (Dr. M. Deżyna)	93
<i>V. Jonas, J. Kral, J. Stritesky.</i> Der Blutdruck in der unteren Extremitäten im Verhältnis zu dem der oberen vor und nach einem Wettkampf. Ciśnienie krwi, mierzone na dolnych i górnych kończynach przed i po zawodach. (Dr. M. Deżyna)	93
<i>E. Hansen.</i> Musculernes Virkninger paa lukkede Ledkaeder. Działanie mięśni na zamknięte łańcuchy stalowe. (D. Rozenberg)	94
<i>J. A. Kinneman</i> Dept. of Sociology St. Univ. Illinois. (A. K.)	98
<i>La Medecine Scolaire</i> nr. 10 i 1. (Dr. Z. K.)	100
<i>Dr. F. Smotlacha.</i> Wychowanie fizyczne i sport zawodniczy jako najlepszy środek do przysp. wojsk. narodu. (Fr. Mrozek)	101
<i>Soko. (A. F.)</i>	103
<i>Emanuel Hansen.</i> Nyere Undersøgelser over Løb. Nowsze badania nad biegiem. (D. Rosenberg)	197
<i>Emanuel Hansen.</i> Undersøgelser over Spring. Badania nad skoki. (D. Rosenberg)	198
<i>E. Aldworth.</i> Ore Physical Education teacers interested in Wealth Educ.? Czy nauczyciele wych. fiz. są zainteresowani wychowaniem zdrowotnym? (A. K.)	202
<i>A. Eldahl.</i> Blutdruckmessungen während schwerer Muskelarbeit. Pomiar ciśnienia krwi podczas ciężkiej pracy mięśniowej. (Dr. M. Deżyna)	204
<i>A. Eldahl, E. Hansen und J. Lindhard.</i> Vergleichende Blutdruckmessungen an verschiedenem Extermitätenabsschnitten mittels eines selbstregistrender Oscillometers. Porównawcze badania ciśnienia krwi w różnych odcinkach kończyn za pomocą samozapisującego oscylometru. (Dr. M. Deżyna)	204

	Str.
<i>Fl. Covaciu-Ulmeanu.</i> Contributions a l'etude de la pression moyanne dynamique dans l'effort sportif. Przyczynek do badań średniego ciśnienia krwi przy wysiłku sportowym. (Dr. M. Deżyna)	204
<i>Ove Bje.</i> Ueber die Grösse der Lungendiffusion des Menschen während Ruhe und körperlicher Arbeit. O wielkości dyfuzji płucnej u człowieka podczas spoczynku i podczas pracy fizycznej. (Dr. M. Deżyna)	205
<i>C. Grill.</i> Plethysmographische Untersuchungen über des Arm—und Beinvolumen während und nach der Arbeit, welche die Zirkulationsverhältnisse im Gefäßsystem der Extremitäten beleuchten. Badania pletysmograficzne objętości rąk i nóg podczas i po pracy, przyczynek do wyjaśnienia stosunków krążenia w naczyniach kończyn. (Dr. M. Deżyna)	206
<i>F. Naess und Carl Schiötz.</i> Der Einfluss der Jahreszeit auf das Wachstum des Körpers. Wpływy pory roku na rozwój ciała. (Dr. M. Deżyna)	206
<i>C. Schnitz i B. Seland.</i> Welche Bedeutung hat der Geburtsmonat für die Zukunft des Kindes. Jakie znaczenie ma miesiąc urodzenia dla przyszłości dziecka. (Dr. M. Deżyna)	206
<i>E. Hansen.</i> Zum Vergleich des Energieumsatzes beim Radfahren und beim Treppensteigen. Porównawcze badania przemiany energii podczas jazdy rowerem i podczas wchodzenia na schody. (Dr. M. Deżyna)	207
<i>Dr. med. L. Conti.</i> Ziel und Organisation des deutschen Sportes im national-sozialistischen Deutschland. (H. M.)	207
<i>K. Krcma.</i> Emulacja. (Fr. M.)	208
<i>Rivista di scienze applicate all'educazione fisica e giovanile.</i> (Z. K.)	266
<i>Odnaka Szwedzkiego Związku Sportowego.</i> (D. Rosenberg)	266
<i>La Medecine Scolaire.</i> Nr. 2 (Z. K.)	268
<i>Dr. Bergmann.</i> Fort mit dem Zehnminutenturnen. Precz z 10 minutową gimnastyką. (J. Flisak)	269
<i>Em. H. Udersösgelser</i> over Kast. Badania nad rzutem. (D. Rosenberg)	271
<i>Revue des jeux scolaires et d'hygiène sociale.</i> (Z. K.)	276
<i>Dr. R. Klein.</i> Die körperliche Erziehung im nationalistischen Staat. Wychowanie fizyczne w narodowo - socjalistycznym państwie. (H. M.)	277
<i>Dr. E. Jokl.</i> Neurologisch-psychiatrische Untersuchungen an Boxern. Neurologiczno-psychiatryczne badania nad bokserami. (H. M.)	279
<i>Jerndorf-Jessen.</i> „Svømmehalssikring”. Bezpieczeństwo w basenie. (D. Rosenberg)	430
<i>Rivista di scienze applicate all'educazione fisica e giovanile.</i> (Z. K.)	432
<i>La Medecine Scolaire.</i> (Z. K.)	432
<i>Sport a sztuka.</i> (D. R.)	432
<i>Związek sportowy w Szlezwigu.</i> (D. Rosenberg)	433
<i>Le Medecine Scolaire.</i> (Z. K.)	518
<i>Reorganizacja wychowania fizycznego Młodzieży Akademickiej w Niemczech.</i> (E. Preisler)	518
<i>K. A. Knudsen.</i> Beretning fra Gymnastikinspektionen. Sprawozdanie z wizytacji gimnastyki. (D. Rosenberg)	599
<i>Dr. fil. E. Hochwü Christensen.</i> Lidt om det maximale Muskelarbejdes Fysiologi. Nieco o fizjologii nętej pracy mięśniowej. (Dr. Rosenberg)	603
<i>Luzzatti.</i> Kryterja i granice zastosowania wych. fiz. dla kobiet. (Z. K.)	606
<i>K. Hala.</i> Sport a młodzież szkolna. (Fr. Mrózek)	608

VI. Z TOWARZYSTW, INSTYTUCYJ I ZJAZDÓW.

Z posiedzeń lekarzy szkolnych w Ministerstwie W. R. i O. P. 105, 107, 210, 213, 280, 434, 519, 522.

Z posiedzeń lekarzy szkolnych przy Kuratorjum O. S. Poznań — 110, 111, 215.	
Z posiedzeń lekarzy szkolnych przy Kuratorjum O. S. Kraków — 610, 613.	
Sprawozdanie z posiedzeń Sekcji W. F. przy Pozn. Okr. TNSW. odbytych wraz z kołem W. F. S. U. P.	217
Studjum Wych. Fiz. Uniw. Pozn.	216, 525
Posiedzenie Komitetu Wych. Fiz. Działwy i Młodzieży, Rady Naukowej Wych. Fizycznego	104
Obozy letnie Centr. Inst. Wych. Fiz.	524

VII. ZMARLI.

<i>Fryderyk Knudsen</i> (E. P.)	219
---	-----

VIII. KRONIKA. 113, 219, 281, 436, 526, 615.

IX. RESUMES. 115, 440, 528, 618.

